

Dosarul nr. 2ra-1115/18

Prima instanță: Judecătoria Ialoveni (G. Lungu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (E. Palanicuc, V. Clima N. Vascan)

Î N C H E I E R E

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva,
Svetlana Filincova

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Ermurachi Gheorghe și Orbu Mihail, reprezentat de avocatul Albu Vasile, împotriva deciziei din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Orbu Mihail împotriva lui Ermurachi Gheorghe, intervine accesoriu Ermurachi Alexandra cu privire la încasarea venitului ratat și a prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 26 noiembrie 2014, Mihail Orbu s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Ermurachi, intervenient accesoriu Alexandra Ermurachi cu privire la încasarea venitului ratat și a prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relevat că în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Gheorghe Ermurachi în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 193 Cod penal, a fost recunoscut în calitate de parte vătămată.

Prin sentința din 14 iunie 2013 a Judecătoriei Ialoveni, cauza penală împotriva pârâtului a fost încetată din motivul că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, dar constituie o contravenție, iar termenul de tragere la răspundere contravențională ar fi expirat. Acțiunea civilă a fost respinsă.

Prin decizia din 28 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat a fost respins și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 01 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat, a fost casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în ceea ce ține de latura civilă și pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care acțiunea civilă a fost lăsată fără examinare.

Reclamantul a relatat că în rezultatul acțiunilor prejudiciabile ale inculpatului, i-a fost folosit ilegal terenurile lui Mihail Orbu, i-a fost cauzat un prejudiciu material enorm, a suportat cheltuieli pentru transport și deplasare către instanțele de judecată,

venitul ratat ca urmare a imposibilității prelucrării propriului teren de pământ, precum și cheltuieli pentru asistență juridică.

Reclamantul a specificat că Ermurachi Gheorghe s-a folosit de cele două terenuri de pământ ce-i aparțin cu titlu de proprietate în perioada anilor 2009-2014, și astfel timp de șase ani a tras foloase din bunul reclamantului, cultivând pe ele porumb.

Conform certificatului Biroului Național de Statistică nr.05-03-119 din 18 octombrie 2012, roada medie pe parcursul anilor 2009-2011, constituia 27,3 chintale la hectar, iar conform certificatului nominalizat roada medie pe anii 2012-2013 constituia 21,8 chintale la hectar (17+31,9+33,1): 3 ani = 27,3 chintale, în rezultat roada medie pe anii 2009-2014 constituia 24,5 chintale la hectar.

Prețul mediu de vânzare a unui chintal de porumb în anii 2009-2014, constituia 183,63 lei+ 2613: 2 = 222,31 de lei, conform certificatului nominalizat.

Astfel, reclamantul a indicat că roada de porumb ratată pentru anii 2009-2014 a constituit suma în mărime de 9150 de lei, cu titlu de venit ratat.

Orbu Mihail a indicat că i-a fost cauzat un prejudiciu moral considerabil, lezându-i onoarea și demnitatea de om și cetățean al țării. A fost înjosit și umilit moral și psihic în procesul tentativelor de soluționare pe cale judiciară a chestiunii privind restituirea loturilor de teren.

Reclamantul a evaluat prejudiciul moral cauzat la suma de 20 000 de lei, reieșind din suferințele la care a fost supus, și consideră că această sumă va asigura o satisfacție sufletească.

Reclamantul solicită încasarea sumei de 9150 de lei, cu titlu de prejudiciu material ca venit ratat, 800 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru transport, 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată și 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în temeiul art. 1404, 1422 din Cod civil.

Prin încheierea din 29 aprilie 2015 a Judecătoriei Ialoveni a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu din partea pârâtului Ermurachi Gheorghe, soția acestuia Ermurachi Alexandra.

Prin hotărârea din 06 august 2015 a Judecătoriei Ialoveni, acțiunea depusă de Orbu Mihail a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Ermurachi Gheorghe în beneficiul lui Orbu Mihail 9150 de lei cu titlu de venit ratat, 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, 64 de lei cu titlu de cheltuieli de obținere a certificatelor și 2000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 21 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Gheorghe Ermurachi, casată hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 06 august 2015 pronunțată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 21 aprilie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de către Mihail Orbu.

La 25 iulie 2016, Mihail Orbu, reprezentat de avocatul Vasile Albu, a declarat recurs.

Prin decizia din 05 octombrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de reprezentantul recurentului, Mihail Orbu, Vasile Albu.

S-a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2016 și s-a trimis cauza civilă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise cererile de apel declarate de reprezentantul apelantului, Orbu Mihail, avocatul Albu Vasile și cererile de apel declarate de Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra.

S-a casat hotărârea Judecătorei Ialoveni din 06 august 2015 și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Orbu Mihail.

S-a încasat de la Ermurachi Gheorghe în beneficiul lui Orbu Mihail 9150 de lei cu titlu de venit ratat, 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în cadrul dosarului penal, 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în cadrul dosarului respectiv și 64 de lei cu titlu de cheltuieli de obținere a certificatelor. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat faptul ocupării samavolnice de către Ermurachi Gheorghe a terenurilor cu suprafața de 0,2000 ha și 0,08 ha, care îi aparțin cu drept de proprietate lui Orbu Mihail, fapt ce a fost confirmat de însăși pârât.

Totodată, a admis apelul declarat de Ermurachi Gheorghe și Ermurachi Alexandra în partea în care s-a încasat prejudiciul moral în mărime de 2000 de lei.

În situația în care cauza penală a fost încetată, iar Ermurachi Gheorghe a fost recunoscut vinovat în comiterea unei contravenții, contravenție ce are un grad prejudicial redus și nu a produs daune considerabile reclamantului, pretenția de încasare a prejudiciului moral a considerat-o neîntemeiată.

La 03 aprilie 2018, Ermurachi Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Ialoveni din 06 august 2015, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor menționate supra și restituirea cauzei spre rejudecare în primă instanță.

În motivarea recursului a invocat că soluțiile instanțelor ierarhic inferioare sunt neîntemeiate în partea încasării prejudiciului material sub formă de venit ratat și a cheltuielilor de judecată.

Probele prezentate la materialele dosarului, nu le-a fost dată o apreciere corectă și justă.

Recurentul a relatat că în cadrul examinării cauzei în proces urma a fi atrasă și Primăria satului Malcoci, deoarece din conținutul titlului eliberat pe numele lui Orbu Mihail, rezultă că terenul cu suprafața de 0, 2000 ha a fost atribuit lui în proprietate, potrivit deciziei nr.2/1 din 05 februarie 1992, însă o asemenea decizie lipsește la materialele dosarului.

Pe rolul Judecătorei Hîncești, se află cauza civilă intentată de Ermurachi Gheorghe împotriva lui Orbu Mihail, Primăria satului Malcoci privind declararea nulității titlului, și astfel, pentru asigurarea dreptului la un proces echitabil, prezenta cauză civilă urmează a fi transmisă la rejudecare și conexe, pentru a fi examinate concomitent.

La 10 aprilie 2018, Orbu Mihail, reprezentat de avocatul Albu Vasile a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Ialoveni din 06 august 2015, solicitând admiterea recursului, modificarea hotărârilor menționate supra, în sensul admiterii integrale a acțiunii.

Ca temei de drept recurentul a invocat prevederile art. 432 alin.(2) lit. c) și d) din Codul de procedură civilă.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor din dosar și eronat a aplicat legea materială.

Prin acțiunile lui Ermurachi Gheorghe, lui Orbu Mihail i-a fost cauzat un prejudiciu material enorm, a suportat cheltuieli pentru tratament, precum și suferințe morale.

La evaluarea quantumului despăgubirilor materiale și a prejudiciului moral, instanța a luat în considerare suferințele fizice și psihice și astfel urma să admită integral capătul de cerere privind încasarea prejudiciului moral suferit de reclamant luând în considerație caracterul și gravitatea suferințelor.

În opinia recurentului, instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea și au aplicat în mod eronat analogia legii.

Prin referința depusă la 05 iunie 2018, reprezentantul lui Orbu Mihail, avocatul Albu Vasile a indicat că recursul depus de Ermurachi Gheorghe nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

La examinarea cauzei în fond instanțele ierarhic inferioare au apreciat la justa lor valoare multiplele circumstanțe invocate de reclamant și le-au dat o apreciere corectă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată, că recursul a fost exercitat în termen în condițiile în care la materialele dosarului lipsesc date care ar atesta cu certitudine momentul comunicării către recurent a deciziei instanței de apel.

Argumentele invocate în recurs sunt declarative și nu au suport legal.

Completul de admisibilitate conchide că ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

Instanța de recurs notează că recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că "... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes." (cauza Re bait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995).

Curtea Europeană a precizat că, dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanță de recurs reține, că recursul declarat nu este bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă că recurentul a depus prezenta cerere de recurs după ce a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel,

fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv.

De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Ermurachi Gheorghe și Orbu Mihail, reprezentat de avocatul Albu Vasile împotriva deciziei din 29 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Orbu Mihail împotriva lui Ermurachi Gheorghe, intervenient accesoriu Ermurachi Alexandra privind încasarea venitului ratat și a prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Svetlana Filincova